

НЕКАТОРЫЯ АСПЕКТЫ ФАРМАВАННЯ І ЎДАСКАНАЛЕННЯ САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНАЙ СТРУКТУРЫ ПОСТІНДУСТРЫЯЛЬНАЙ ЦЫВІЛІЗАЦЫІ

Ужо ў час пасляваеннага адраджэння можна прасачыць вытокі ліберальнага рэфармізму ў эканамічнай палітыцы вядучых капіталістычных краін, які грунтаваўся на кейнсіянстве. З пачатку 1950-х гадоў гэты варыянт макраэканамічнай стратэгіі аформіўся ў стройную сістэму, перманентна абапіраўся на шырокую падтрымку з боку розных сацыяльных слаёў.

Важна спецыяльна адзначыць, то ліберальны рэфармізм склаў канцэптuallyны грунт фарміравання эканамічнага базіса постіндустрыяльнай цывілізацыі. Лідзіруючыя пазіцыі апошняй няўхільна ўзмацняліся ў глабальным інтэр'еры ў 1950–1970 гг.

Ліберальна-рэфармісцкія рэцэпты плённа працавалі да сярэдзіны 1970-х гг. Энергетычны, сыравінны, харчовы крызісы сярэдзіны 1970-х сведчылі аб тым, што ўмяшальніцтва органаў цэнтральнага дзяржаўнага кіравання ў эканоміку шляхам рэгулявання перавышэння масай папяровых грошаў зайшло ў тупік. Да наступлення ўказаных крызісаў дадзены накірунак рэгулюючай функцыі дзяржавы меў на мэце максімальнае задавальненне патрэб патэнцыяльных працаатрымальнікаў у працаўладкаванні. Прычым гэта мэта ўвогуле паспяхова дасяглася. Аднак у сувязі з аналізавымі крызісамі стаў рэальнастаў прынцыпова новы праблемны комплекс, які складаўся з трох момантаў:

- 1) інфляцыі выдаткаў;
- 2) беспспрэчэндэнтнага павелічэння колькасці асоб, якія рэгістраваліся на біржы працы;
- 3) відавочнага зніжэння аб'ёмаў прадукцыі, якая выраблялася ў валаўтваральных галінах матэрыяльнай вытворчасці.

Дадзены комплекс ідэнтычны паняццю «стагфляцыя». Кіруючыя колы зоны сталага капіталізму вырашалі яе пераадоляваць на грунце манетарызму і эканомікі прапановы.

Дадзеныя падыходы ўтварылі канцэптuallyны грунт эканамічнай палітыкі адміністрацыі ЗША ў эру Рональда Рэйгана і ўрадавага кабінета Злучанага каралеўства Вялікабрытаніі і Паўночнай Ірландыі, які ўзначальваўся лідэрам кансерватыўнай партыі Маргарэт Тэтчэр. У сувязі з тым, што гэтым выдатным дзяржаўным дзеячам удалося дасягнуць карэляцыі адміністрацыйна-прававога, канцэптuallyнага, практычнага аспекта гэтай палітыкі, уяўляецца слушным, увядзенне паняццяў «рэйганоміка», «тэтчэрызм».

Ключавыя аспекты дадзенай палітыкі наступныя:

Па-першае, уладныя структуры прайшліся чырвоным алоўкам па артыкулах дзяржаўнага бюджэту, якія звязаны з выкананнем сацыяльнай функцыі дзяржавы.

Па-другое, адміністрацыя Р. Рэйгана і ўрад М. Тэтчэр лічылі неабходным істотнае павелічэнне колькасці недзяржаўных суб'ектаў гаспадарання пры мінімізацыі тых аспектаў функцыянавання гэтага сегмента эканамічнай сістэмы, якія ўваходзяць у кампетэнцыю вышэйшых органаў выканаўчай і заканадаўчай улады.

Па-трэцяе, Р. Рэйган і М. Тэтчэр пакончылі з «фінансавым алкагалізмам» сваіх папярэднікаў. Неакадэмічны выраз «фінансавы алкагалізм» лепш за ўсе праілюстраваны на прыкладзе некаторых постсавецкіх краін. Высокі ўзровень інфляцыі – вынік празмернай працы друкарскага варштата. Кіраўнікі дадзеных краін свядома на гэта ідуць, імкнучыся тым самым надаць мабільнасць народнагаспадарчаму арганізму. У адрозненне ад іх моцныя каманды Р. Рэйгана і М. Тэтчэр арыентаваліся на тое, каб своечасова спыняць друкарскі варштат з тым, каб пазбегнуць абесцэнвання амерыканскага долара і англійскага фунта стэрлінгаў. Канчатковы вынік дадзенай палітыкі вядомы: зняты сур'езныя праблемы, звязаныя з функцыянаваннем фінансавай сістэмы.

Такім чынам, у канцы 1950–1980-х гг. адбылося відавочнае ўдасканаленне сацыяльна-эканамічнай структуры постіндустрыяльнай цывілізацыі на грунце манетарызму і эканомікі прапановы.

*Л.Е. Стульская
БГСХА (Горки)*

СОЦИОКУЛЬТУРНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СЕЛА И ДИНАМИКА СЕЛЬСКИХ ТРУДОВЫХ РЕСУРСОВ МОГИЛЕВСКОЙ ОБЛАСТИ

Развитие социальной сферы представляет сегодня самую актуальную и наиболее острую из всех существующих на селе проблем. Хотя правительство страны и поддерживает развитие этой сферы, но реализуемые меры пока еще недостаточны. В настоящее время отдельные объекты социальной инфраструктуры села свернуты. Внешнее благоустройство многих современных сельских поселений также пока еще весьма скудно.

Такая социальная среда является непрестижной, она не выдерживает конкуренции с городской и не способствует закреплению трудовых ресурсов на селе.

Еще одним фактором оттока трудовых кадров является низкий уровень заработной платы. Так, среднемесячная заработная плата по Республике Беларусь за январь-декабрь 2006 г. составила 590,7 тыс. р., в том числе: в промышленности – 647,1 тыс. р., а в сельском хозяйстве – 364 тыс. р., что ниже среднемесячной по Республике Беларусь на 38,2 % (<http://www.belstat.gov.by>). Прожиточный уровень многих семей на селе обеспечивает ведение личного подсобного хозяйства, которое с каждым годом превращается из формы вторичной занятости в основную сферу приложения труда. Нарастающие социальные проблемы села влекут за собой главную социальную проблему – закрепление кадров

БДЭУ. Беларускі дзяржаўны эканамічны ўніверсітэт. Бібліятэка.

БГЭУ. Белорусский государственный экономический университет. Библиотека.°

BSEU. Belarus State Economic University. Library.

<http://www.bseu.by> elib@bseu.by